

DANI EU FONDOVA

Dobrodošli u Kohezijsku politiku EU

Dinka Bujas, Krešimir Ivančić

& Richard Harding

2012

UVOD

Dinka Bujas,

predpristupni programi, strukturni fondovi

Krešimir Ivančić

Europska teritorijalna suradnja

Richard Harding

22 godine iskustva u fondovima EU (8 godina rada u Europskoj komisiji/DG REGIO
savjetnik za koordinaciju Strukturnih fondova EU u Hrvatskoj od 2010

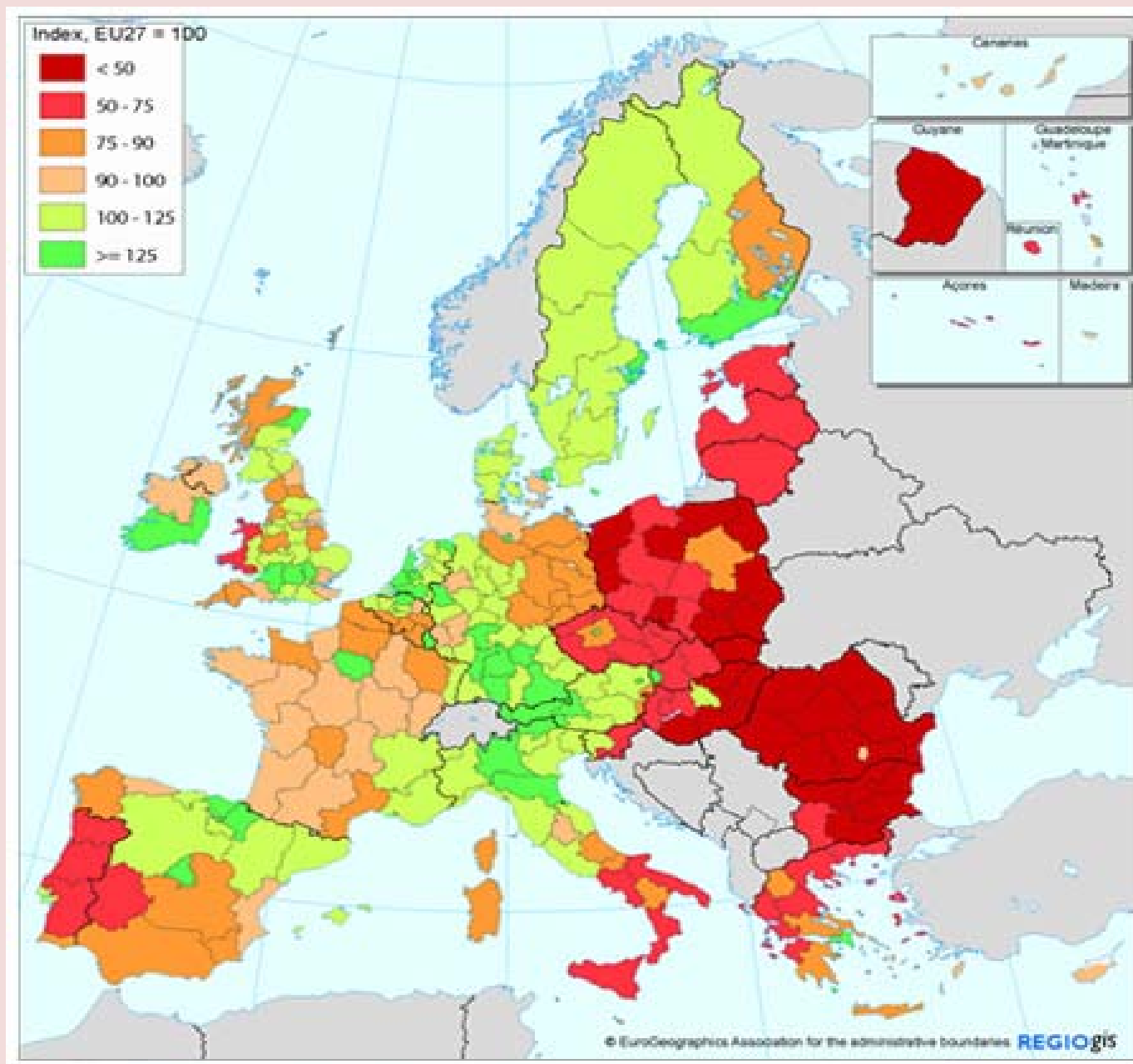
DANAŠNJE TEME

- 1. AKTUALNI INSTRUMENTI POMOĆI 2007-2013**
- 2. NOVE MOGUĆNOSTI KOHEZIJSKE POLITIKE ZA RAZDOBLJE 2014-20**
- 3. PRIPREME RH ZA KORIŠTENJE INSTRUMENTATA KOHEZIJSKE POLITIKE U RAZDOBLJU 2014-20**

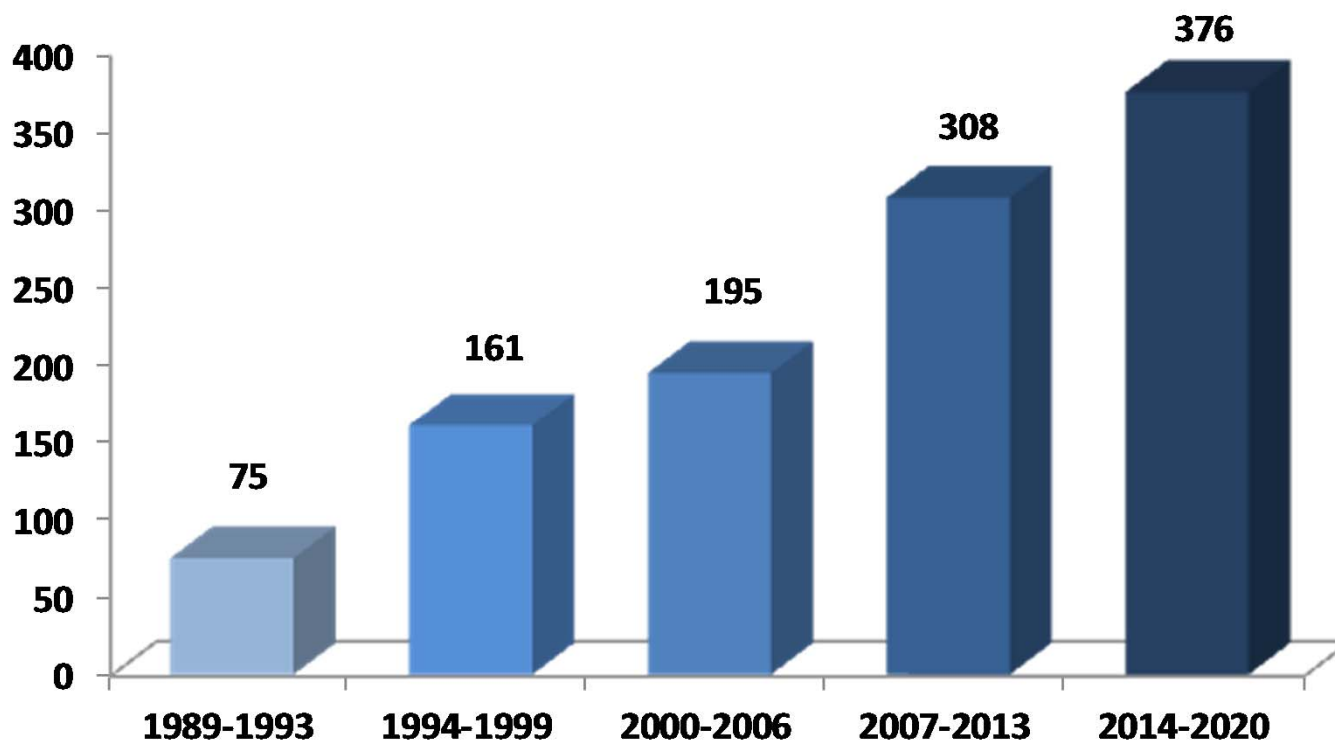
KOHEZIJSKA POLITIKA EU

- osnovni cilj: ujednačeni razvitak unutar EU te jačanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije
- ***catching up*** → stope rasta slabije razvijenih regija trebale bi dostići stope rasta nadprosječno razvijenih regija, ali pri tome se ne smije ograničavati rast vodećih regija (konvergencija)
- **jačanje globalne konkurentnosti europskog gospodarstva** - ostvarivanje ciljeva Lisabonske strategije i strategije Europa 2020
- izlaženje iz duboke krize i smanjenje nezaposlenosti, uz pametan, održiv i uključujući rast

DOBRODOŠLI U EUROPSKU UNIJU!

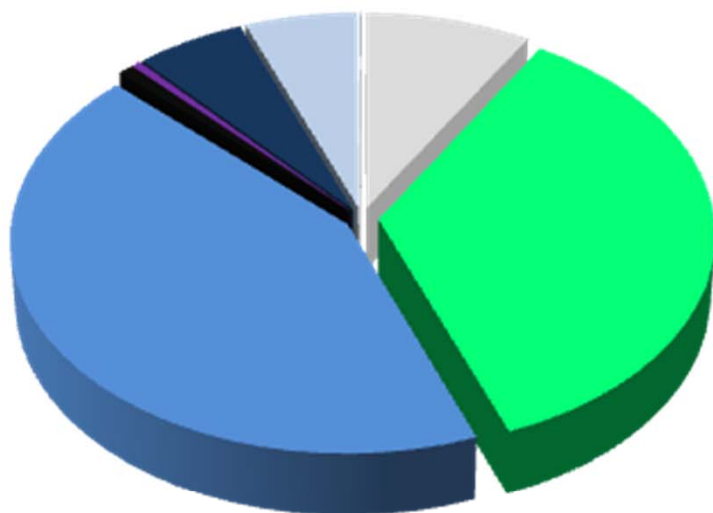
PRORAČUNSKA VAŽNOST KOHEZIJSKE POLITIKE EU (u milijardama eura)

Izvor: European Commission, DG Budget

PRORAČUNSKA VAŽNOST KOHEZIJSKE POLITIKE EU

Udio stavki u ukupnom iznosu Financijskog
okvira za period 2007. – 2013.

■ 1a Konkurentnost za rast i zapošljavanje (8,6%)

■ 1b Kohezija za rast i zapošljavanje (35,6%)

■ 2 Očuvanje i upravljanje prirodnim resursima (43%)

■ 3a Sloboda, sigurnost i pravda (0,8%)

■ 3b Građanstvo (0,5%)

■ 4 EU kao "Global Player" (5,7%)

■ 5 Administracija (5,8%)

■ 6 Kompenzacija (0,1%)

INSTRUMENTI KOHEZIJSKE POLITIKE

KOHEZIJSKA POLITIKA

**KOHEZIJSKI
FOND**

STRUKTURNI FONDOVI

**EUROPSKI FOND
ZA REGIONALNI
RAZVOJ**

**EUROPSKI
SOCIJALNI
FOND**

STRATEŠKI DOKUMENTI ZA KORIŠTENJE FONDOVA

**NACIONALNI STRATEŠKI
REFERENTNI OKVIR**

OPERATIVNI PROGRAMI

OPERATIVNI PROGRAMI

- glavni programski dokumenti
- dokaz o višegodišnjem strateškom planiranju
- raspored godišnjih alokacija po pojedinim prioritetima
- zacrtani ciljevi koje se ZČ obvezuje postići
- usmjeravanju sredstava na ograničen broj područja s dobro pripremljenim projektima
- trend je manji broj horizontalno postavljenih Operativnih programa

Projekcija alokacija prema operativnim programima Strukturni fondovi 2013.

	ESF	ERDF	CF
OP Promet		120	
OP Okoliš		*15	150
OP Regionalna konkurentnost		94	
OP Ljudski resursi	60		
UKUPNO	60	240	150

Programiranje za SF 2013. - OP-ovi

Prvi hrvatski Operativni programi za 2013.

AKTIVNOST	ROK
• Finalizacija OP-ova (Promet, Zaštita okoliša, Regionalna konkurentnost, Razvoj ljudskih potencijala)	Revidiranje dokumenata u tijeku
• Službena dostava OP-ova, kao zemlja članica, EK	1. srpnja 2013.
• Odluka Komisije o usvajanju SF OP-ova	?

OPERATIVNI PROGRAM ZA PROMET

1. Unaprjeđenje željezničkog sustava u Hrvatskoj;
2. Unaprjeđenje sustava unutarnje plovidbe u Hrvatskoj;

OPERATIVNI PROGRAM ZA OKOLIŠ

1. Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom radi uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Hrvatskoj;
2. Zaštita vodnih resursa Hrvatske kroz poboljšanje sustava vodoopskrbe te integriranog sustava upravljanja otpadnim vodama;

OPERATIVNI PROGRAM ZA REGIONALNU KONKURENTNOST

1. Razvoj i unaprjeđenje regionalne infrastrukture i jačanje atraktivnosti regija;
2. Jačanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva;

OP REGIONALNA KONKURENTNOST „HEMA DODJELE BESPOVRATNIH SREDSTAVA ZA POSLOVNU INFRASTRUKTURU (BRI)“

- U drugoj polovici 2013. godine, u okviru strukturnih fondova, ova je shema predviđena za sve županije (trenutno se provodi samo za one s više od 50 % područja od posebne državne skrbi)

Primjeri projekata iz IPA IIIc BRI sheme (ugovoreni krajem 2010.)

Grad Vukovar: Razvoj novog turističkog proizvoda „Eko-etno centar Adica“ u ukupnoj vrijednosti 781.777,50 eura (EU udio: 585.394,99 EUR).

Općina Lovas: Izgradnja regionalnog poslovno-potpornog centra za promoviranje poslovnih aktivnosti u Općini Lovas u ukupnoj vrijednosti 543.229,25 eura (EU udio: 407.421,94 EUR).

Grad Vodice: Dovršenje Memorijalnog centra Faust Vrančić u ukupnoj vrijednosti 1.306.477,95 eura (EU udio: 960.000,00 EUR).

OPERATIVNI PROGRAM ZA RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA

1. Podrška pristupu održivom zapošljavanju i prilagodljivosti radne snage
2. Jačanje socijalnog uključivanja i integracije osoba u nepovoljnom položaju
3. Unaprjeđenje ljudskog kapitala u obrazovanju, istraživanju i razvoju
4. Tehnička pomoć
5. Jačanje uloge civilnog društva za bolje upravljanje

OPERATIVNI PROGRAM ZA RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA

Grant sheme iz područja **zapošljavanja** planirane za ESF 2013.:

- LOKALNE INICIJATIVE ZA POTICANJE ZAPOŠLJAVANJA

Proračun (indikativno): 5 mil EUR

- OBRAZOVANJE ZA PODUZETNIŠTVO I OBRT

Proračun (indikativno): 2 mil EUR

Grant sheme iz područja **socijalnog dijaloga** planirane za ESF 2013.:

- JAČANJE SOCIJALNOG DIJALOGA

Proračun (indikativno): 2 mil EUR

OPERATIVNI PROGRAM ZA RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA

Projekti iz područja razvoja civilnog društva planirane za ESF 2013.:

- JAČANJE KAPACITETA ORGANIZACIJA CIVILNOGA DRUŠTVA KOJE DJELUJU U PODRUČJU PRUŽANJA SOCIJALNIH USLUGA

Proračun (indikativno): 2 mil EUR

- MIKROPROJEKTI ZA DRUŠTVENO-EKONOMSKI RAST I DEMOKRATSKI RAZVOJ

Proračun (indikativno): 1 mil EUR

Puno više novca!

Za Hrvatsku...

- *Oko 10 puta veći godišnji volumen sredstava EU u usporedbi s predpristupnim razdobljem*

Šire područje primjene...

- *Značajno širi raspon područja ulaganja*
- *Više prilika za različite vrste organizacija da postanu korisnici*

Sufinanciranje SF fondova EU

U pravilu...

- EU sredstva = max 85% ukupnih prihvatljivih izdataka na razini OP-a

- Očekujte niže stope za:

- ulaganja u tvrtke
- projekte koji stvaraju prihode

Iznimno bitno za Korisnike !

- **Precizna nacionalna pravila za prihvatljivost izdataka**
- **Načelo isplate sredstava**
  - korisnici moraju najprije utrošiti novac – kasnije se isplaćuju sredstva EU
  - mogućnosti financiranja unaprijed nisu još definirane

Kohezijska politika EU

Programi teritorijalne suradnje 2007. -2013.

- **Programi sa državama članicama**
  - **IPA Slovenija – Hrvatska CBC**
  - **IPA Mađarska – Hrvatska CBC**
  - **MED – Program transnacionalne suradnje**
  - **Program transnacionalne suradnje za Jugoistočnu Europu**
- **Programi sa susjednim IPA državama korisnicama**
  - **nema ih**

Međimurska, Varaždinska, Krapinsko-zagorska Koprivničko-križevačka županija

PROGRAM/SEKTOR	IPA IZNOS	SUFINANC.	UKUPNO
MAĐARSKA - HRVATSKA	€ 5.254.090,72	€ 928.092,02	€ 6.182.182,74
Infrastruktura općenito	€ 1.736.158,65	€ 306.381,00	€ 2.042.539,65
Kultura	€ 66.589,00	€ 11.751,00	€ 78.340,00
Soft	€ 2.927.263,67	€ 517.475,42	€ 3.444.739,09
Zaštita okoliša	€ 524.079,40	€ 92.484,60	€ 616.564,00
MEDITERAN	€ 55.964,00	€ 9.876,00	€ 65.840,00
Soft	€ 55.964,00	€ 9.876,00	€ 65.840,00
SLOVENIJA - HRVATSKA	€ 3.963.704,93	€ 847.059,88	€ 4.810.764,81
Soft	€ 1.679.255,65	€ 296.297,93	€ 1.975.553,58
Turistička infrastruktura	€ 1.399.647,28	€ 248.371,25	€ 1.648.018,53
Zaštita okoliša	€ 884.802,00	€ 302.390,70	€ 1.187.192,70
Ukupni zbroj	€ 9.273.759,65	€ 1.785.027,91	€ 11.058.787,56

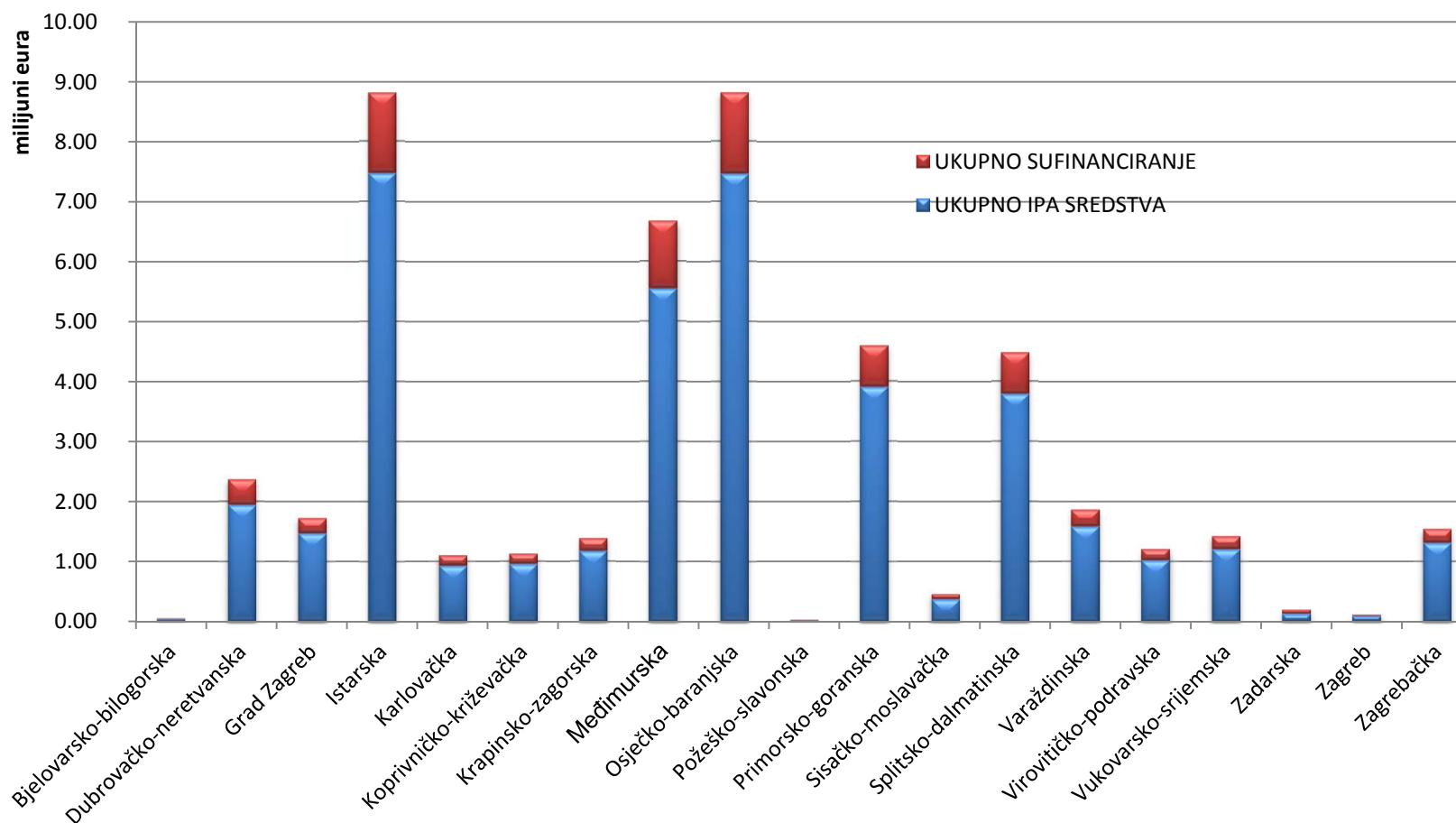
Projekti i partneri

PROGRAM/SEKTOR	PROJEKT	PARTNER
MAĐARSKA - HRVATSKA	41	73
Infrastruktura općenito	1	1
Kultura	2	2
Soft	35	67
Zaštita okoliša	3	3
MEDITERAN	1	1
Soft	1	1
SLOVENIJA - HRVATSKA	16	51
Soft	8	28
Turistička infrastruktura	5	17
Zaštita okoliša	3	6
Ukupni zbroj	58	125

Iskorištenost sredstava

- >95%
- Veliki interes
- Širok spektar potencijalnih korisnika (JLP(R)S, SME, RRA, ustanove, udruge, zadruge)
- „mala” sredstva – dobro učilište
- Priprema za samostalno korištenje sredstava iz ostalih programa

UKUPNO UGOVORENA SREDSTVA U PREKOGRANIČN I TRANSNACIONALNOJ SURADNJI

Kohezijska politika EU za razdoblje 2014-2020

Misija

- *Smanjiti razlike među europskim regijama jačanjem ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije*
- *Doprinijeti Strategiji EU koja zagovara pametan i održiv razvoj*

Strategija za *'pametna, održiva i uključiva'* rast

1. Siromaštvo

- 20 milijuna ljudi van rizika siromaštva i isključenosti

2. Klimatske promjene

- Smanjiti emisiju stakleničkih plinova za 20% u usporedbi s 1990. god
- Povećati udio obnovljivih izvora energija na 20% ukupne potrošnje energije
- 20%-tno povećanje energetske učinkovitosti

3. Obrazovanje

- Smanjiti stope prekida školovanja ispod 10% (danas je to 15%)
- 40% osoba starosti 30-34 godine s tercijarnim obrazovanjem (sadašnji postotak je 31%)

4. Istraživanje i razvoj

- Povećati javna i privatna ulaganja u istraživanje i razvoj na 3% BDP-a (sadašnja stopa je 1,9%)

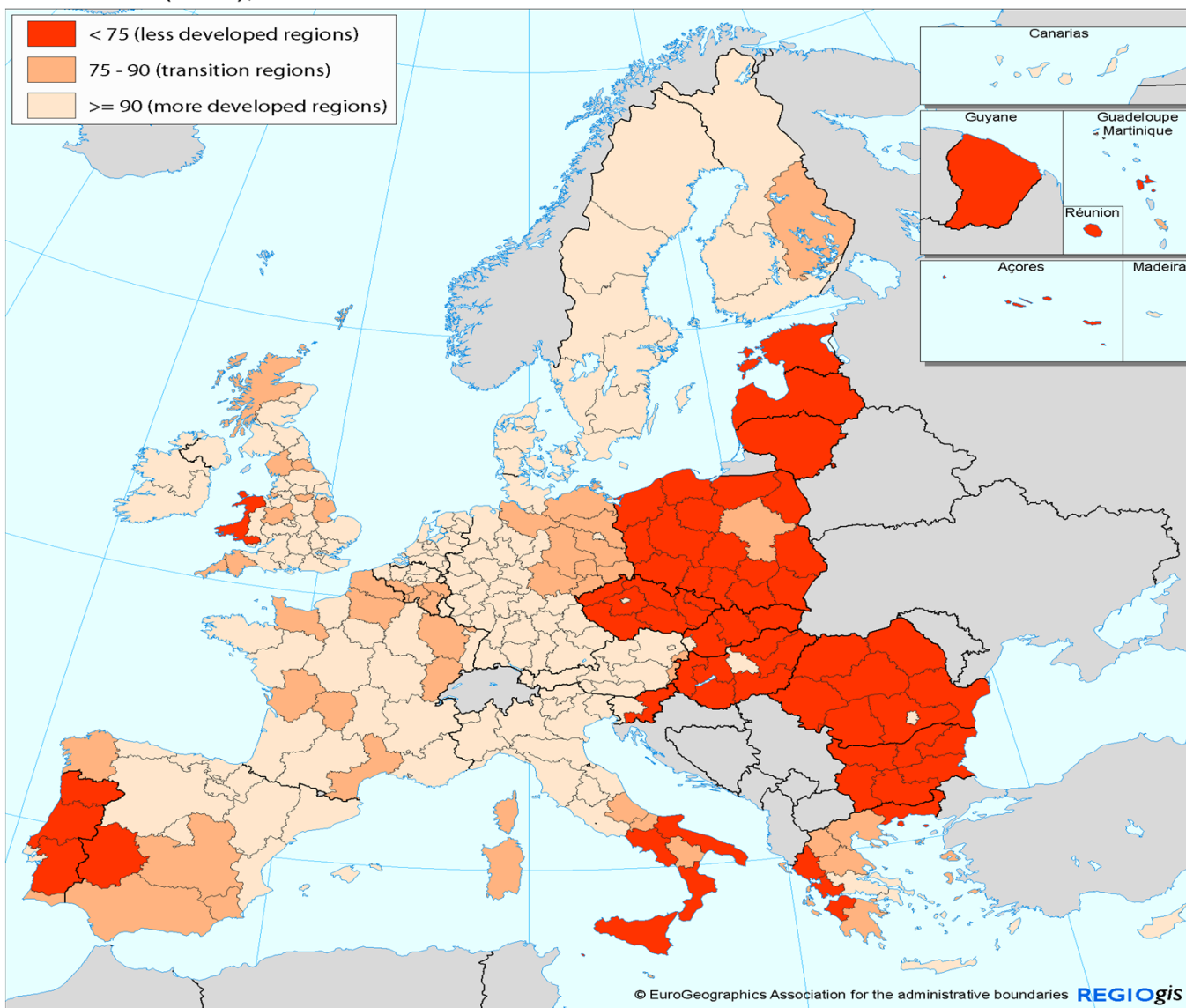
5. Zapošljavanje

- 75%-tna stopa zapošljavanja za žene i muškarce dobi 20-64 godine, uz veće sudjelovanje marginaliziranih grupa na tržištu rada

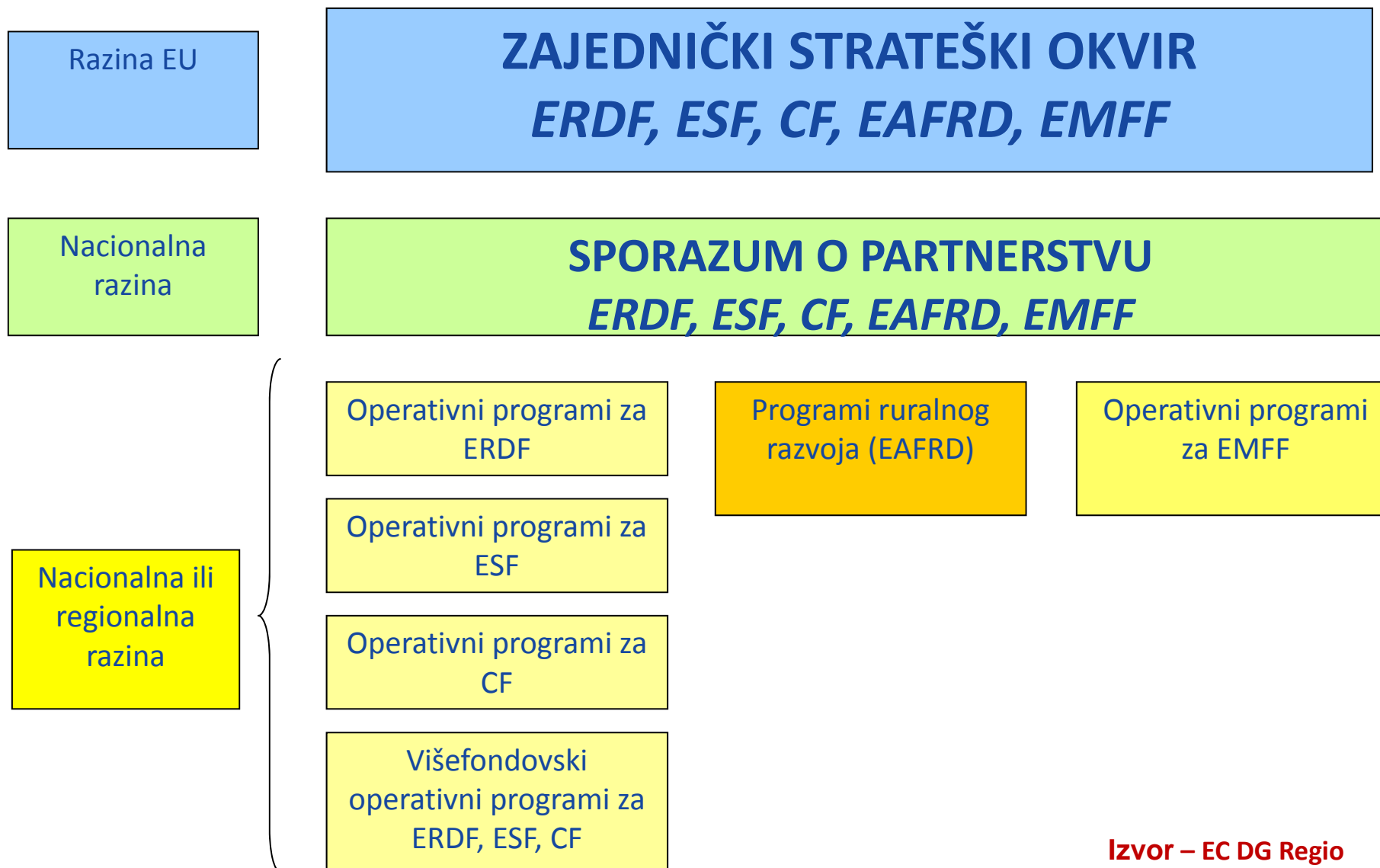
Klasifikacija regija za razdoblje 2014.-2020.

Eligibility simulation 2014-2020

GDP/head (PPS), index EU27=100

Hijerarhija programiranja

Tematski ciljevi 1-4

1. Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija
2. Poboljšani pristup, korištenje te kvaliteta informacijskih i komunikacijskih tehnologija
3. Jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća , poljoprivrednog sektora (za EAFRD) te sektora ribarstva i akvakulture (za EMFF)
4. Podrška prijelazu prema ekonomiji temeljenoj na niskoj razini emisije CO2 u svim sektorima

50% alokacija ERDF-a za Hrvatsku bit će koncentrirano o ovim područjima!

Tematski ciljevi 5-11

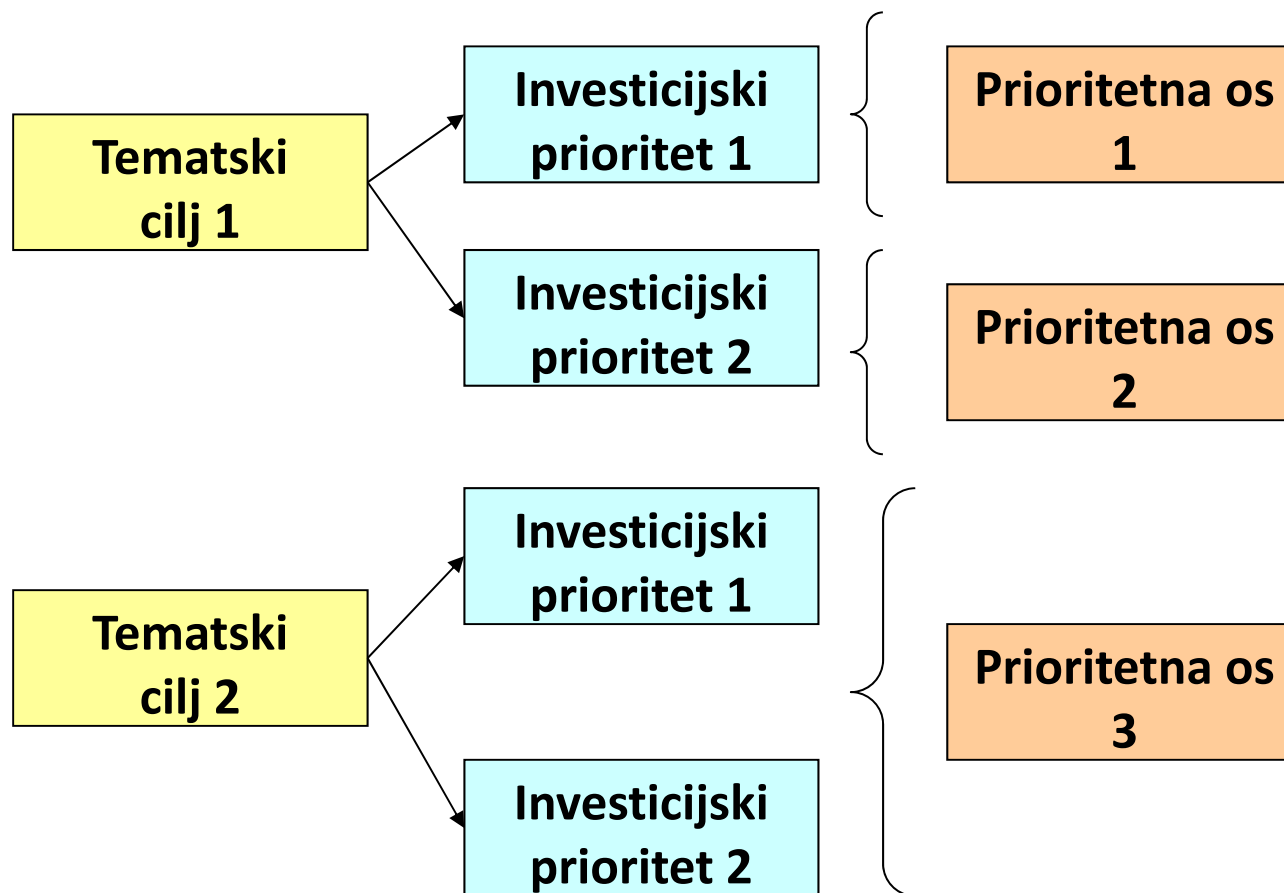
5. Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencija i upravljanje rizicima
6. Zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa
7. Promicanje održivog prometa te uklanjanje uskih grla u ključnoj infrastrukturi
8. Promicanje zapošljavanja i podrška mobilnosti radne snage
9. Promicanje socijalnog uključivanja te borba protiv siromaštva
10. Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje
11. Jačanje institucionalnih kapaciteta te učinkovita javna uprava

60% alokacija ESF-a u Hrvatskoj koncentrirano je na tematske ciljeve 8-11

Strateške poveznice

Strategija EU
2014.-2020.

Operativni programi (OP)
u zemljama članicama

Dodatne mogućnosti za teritorijalno utemeljeno programiranje Izvor – EC DG Regio

TS 2014.-2020. - Nacrt

Kohezijska politika EU

Teritorijalna suradnja 2014.-2020.

Značajne razlike:

- Predloženi zasebni propisi za Europsku teritorijalnu suradnju
- Promjene koje donosi ZSO primjenjuju se i na ETS
  - Usklađivanje sa Strategijom *Europa 2020*
  - Najviše 4 tematska cilja po operativnom programu
  - Tematska koncentracija
  - Pojednostavljanje procedura i proporcionalnost kontrola

Kohezijska politika EU

Teritorijalna suradnja 2014.-2020.

**Programi teritorijalne suradnje za područje Čakovca
(pregovori u tijeku)**

-Hrvatska – Slovenija

-Hrvatska - Mađarska

-Sudjelovanje u transnacionalnim programima – trenutno se o tome raspravlja s Komisijom i državama članicama

-Sudjelovanje u međuregionalnim programima (INTERREG VC, URBACT, ESPON, INTERACT)

KLJUČNE RAZLIKE ZA HRVATSKU

- **Sudjelovanje u većem broju programa**
- **Više raspoloživih sredstava**
- **Punopravno sudjelovanje u sve 3 komponente ETS-a**
- **Sudjelovanje nije ograničeno raspoloživošću sredstava IPA programa**
- **Hrvatski korisnici mogu biti vodeći partneri**